

Smo pluralni in to moramo spoštovati

Gabriel Lipuš je priznan in kreativen glasbenik, z letošnjim letom je prevzel pomembno nalogo še na medijskem področju: postal je poslovodja Radia AGORA.

Rodil se je na podeželju. »V takšnem svetlem duhu sem lahko odraščal. Vesel sem in zelo hvaležen sem staršem, da se je lahko vsak od otrok razvil po svoje in starši so nas nesebično podpirali. Materialno ni bilo nikoli izobilja. Iz skromnih koticov se je začela pot. Iz ljudske šole v Lepeni sem šel v Slovensko gimnazijo, potem sem na Pedagoški akademiji v Celovcu študiral nemščino in glasbo.« Odpirala so se mu nova vrata: konservatorij v Celovcu, navrh pa še dunajska univerza. Tam je končal študij petja. »Od vsega začetka sem bil zelo širok v razmišljanju, tudi kar se tiče žanrov. Kot je rekel Duke Ellington, obstajata samo dve zvrsti glasbe: dobra in slaba.«

Ko se je česa lotil, se je tega lotil temeljito. »Če sem čutil, da to ni moje, sem opustil,« pripoveduje Gabriel Lipuš, ki ga je poleg poustvarjalnosti zanimala tudi ustvarjalnost. Paralelno je pisal, delal projekte, ustvarjal skladbe za otroke in odrasle, šansone, odrska dela, tudi filmsko in scensko glasbo, radijske igre. Vedno je iskal nove izzive. Po naravi je radovedna duša, odprt, zelo tolerant, rad ima ljudi, rad dela z njimi.

Gabriel Lipuš

MARKO LIPUŠ

Kako velik pisatelj je njegov oče Florjan Lipuš, se je zavedel šele kasneje, kot otrok o tem ne razmišljaš. Šele kot odrasel človek se zavedaš tudi, kako dragoceno je, da imaš doma dom, da so vrata vedno odprta. Gabriel Lipuš zelo ceni mamo in očeta. »Zelo spoštujem, da sta bila vedno zelo pravična in dosledna,« in to kljub temu da te pravičnosti sama nista vedno doživela.

»Z jezikom smo ali nismo,« je zapisal Florjan Lipuš in to dal tudi naprej svojim štirim otrokom. Gabriel Lipuš o tem pripoveduje: »Zelo sem hvaležen staršem, da so nam – pa ne učiteljsko ali s povzdignjenim prstom – vsem otrokom dali zavest, da jezik nekaj pomeni, da je nekaj posebnega, da ga moraš gojiti in skrbeti zanj. Večina okolja in tudi čas temu nista bila naklonjena. Starši so nam to omogočili, da smo šli v Slovensko gimnazijo, to ni bilo samoumevno. Izobrazba ima vrednoto. Z ženo sva zelo hvaležna in vesela, da tudi najina sinova to gojita. Emanuel govori slovensko, njegova žena govori nemško, ker je nemško govoreča, otroka pa sta dvojezična,« se Gabriel Lipuš veseli, da vnuka znata slovensko. Ob tem pove dva pregovora: »Besede mičejo, zglede vlečejo.« In pa: »Pot najde, kdor hoče, razloge, kdor noče.«

Letos je Gabriel Lipuš nastopil novo službo, postal je poslovodja Radia AGORA, »od februarja, me je še spremljala Angelika Hödl, od 1. julija naprej sem odgovoren sam.« Vedno ga je ob glasbenem delu spremljalo tudi delo z mediji. Zanimala ga je »možnost oblikovati, se izražati, biti član ekipe in na tem področju ustvarjati.« Tudi medijsko delo je kreativno delo. »Pri Radiu AGORA si zelo svoboden. Smo nekomercialni, nimamo reklam. V danem okviru lahko vsak po svoje oblikuje in ustvarja. Ta izziv je bila gonilna sila. Leta 1998 sem že delal kratke radijske igre, kot so *male modrosti in uganke* za otroke. Potem sta se bolj odprli pevska in pedagoška pot, zdaj se krog spet sklene, pa tudi žena je vesela, da sem poklicno ostal na Koroškem,« se nasmeje Gabriel Lipuš.

Če je po eni strani pozitivno, da so nekomercialni, je po drugi strani dejstvo, da

je »radio kot tak dejansko podhranjen.« Sicer zapošajo za podporo za projekte, a to je premalo. Ker živimo v pluralni družbi, si Gabriel Lipuš želi pluralnosti tudi pri financiranju medijev narodne skupnosti. Za uredništvo iščejo koroške Slovenke in Slovence, radi bi zaposlili še dve osebi.

»Imamo ekipo v Celovcu in ekipo na južnem Štajerskem, vsaka se po svoje trudi, izobražuje in dejansko izboljšuje. Ekipa je motivirana in treba jih je pohvaliti. Velik izziv je digitalizacija, manjkajo nam sredstva, tehnologija je zastarela. Moramo s časom iti naprej. Način poslušanja se je močno spremenil, temu moramo slediti.« Zgleduje se po »fair payu«, to je po pravičnem plačilu, ki ga želijo v kulturi, »to je minimalno, a še niti tam nismo,« se Gabriel Lipuš zaveda izzivov. Ker veliko spremlja medijsko krajino, opaža, da ima »naša manjšina zelo dobro medijsko oskrbo.« »Na nas je, da iz tega kaj naredimo.«

Tri posebnosti Radia AGORA 105,5 predstavlja Gabriel Lipuš.

Prva je »program za narodno skupnost, in to v sodelovanju z deželnim studiem ORF na Koroškem, kar je edinstveno v Evropi. Vsak dan od 6. do 18. ure je 12-urni program v slovenskem jeziku, ORF pripravi osem ur, Radio AGORA, ki ima frekvenco, pa štiri ure.« S tem sodelovanjem z ORF-om je zelo zadovoljen.

Druga posebnost je svobodni radio. »V okviru prostega dostopa približno 90 zainteresiranih neodvisnih radijskih ustvarjalcev vseh starostnih in družbenih skupin prostovoljno pripravlja približno 72 različnih rednih programskih serij, ki se večinoma predvajajo od 18. ure do polnoči. AGORA brezplačno zagotavlja znanje, infrastrukturo in opremo, radijski producenti pa ustvarjajo vsebine.«

Tretja posebnost so šolske radijske delavnice, ki jih izvajajo v sodelovanju s šolami vseh starosti in vrst ter z mladinskimi ustanovami. Otroci in mladi se seznanijo z radijem in prevzamejo ustvarjanje programa v svoje roke. Za ta projekt je Radio AGORA prejel tudi že več nagrad za medijsko pismenost v avdio kategoriji.